

9. Observații.....

10. Cu ocazia predării și primirii în exploatare a instalației de stingere a incendiilor, s-au predat următoarele documente și acte justificative:

Localitatea.....

Data.....

reprezentantul unității care
predă instalația
(semnătura și ștampila)

reprezentantul unității care
primește instalația
(semnătura și ștampila)

.....

.....

MINISTERUL TRANSPORTURILOR, CONSTRUCȚIILOR ȘI TURISMULUI

ORDINUL Nr. 914

din 29.11.2003

pentru aprobarea reglementării tehnice
**„Ghid privind adoptarea măsurilor specifice pentru accesul
persoanelor cu handicap la monumentele istorice”,
indicativ GP 088-03,**

în conformitate cu art. 38 alin. (2) din Legea nr. 10/1995, privind
calitatea în construcții, cu modificările ulterioare,
în temeiul art. 2 pct. 45 și al art. 5 alin. (4) din Hotărârea
Guvernului nr. 740/2003 privind organizarea și funcționarea
Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului,

Având în vedere procesul verbal de avizare nr. 22 / 03.11.2003
al Comitetului Tehnic de Specialitate - CTS 12,

Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului emite
următorul:

ORDIN:

Art. 1.-Se aprobă reglementarea tehnică **„Ghid privind
adoptarea măsurilor specifice pentru accesul persoanelor cu
handicap la monumentele istorice”,** indicativ GP 088-03, elaborată
de Institutul Național al Monumentelor Istorice, prevăzută în anexa¹
care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - Prezentul ordin va fi publicat în *Monitorul Oficial al
României*, Partea I.

Art. 3. - Direcția Generală Tehnică va aduce la îndeplinire
prevederile prezentului ordin.

MINISTRU, Miron

Tudor MITREA

¹ Anexa se publică în *Buletinul Construcțiilor* editat de Institutul Național de Cercetare-
Dezvoltare în Construcții și Economia Construcțiilor - INCERC București.

**GHID PRIVIND ADOPTAREA MĂSURILOR SPECIFICE
PENTRU ACCESUL PERSOANELOR CU
HANDICAP LA MONUMENTELE
ISTORICE,
INDICATIV GP 088-03**

Elaborat de:

Institutul Național al Monumentelor Istorice

Director general: arh. Gheorghe SION
Director științific: arh. Iosef KOVACS
Director programe: arh. Corina LUCESCU
Șef compartiment: arh. Cristina IONESCU
Șef proiect: arh. Mariana ZIELINSKI

În colaborare cu:

- Organizația Națională a Persoanelor cu Handicap din România
Responsabil lucrare: ing. Daniel VASILESCU
- Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu București”
Responsabil lucrare: lector drd. arh. Mihai OPREANU

Avizat de:

DIRECȚIA GENERALĂ TEHNICĂ ÎN CONSTRUCȚII

Director: ing. Ion STĂNESCU
Responsabil de temă: arh. Suzana SINGER

CUPRINS

1. Prevederi generale.....	407
1.1. Obiect.....	407
1.2. Domeniu și condiții de aplicare	408
1.3. Referințe (acte normative conexe).....	411
1.4. Terminologie (definiții)	411
2. Identificarea problemelor legate de accesibilitate la monumente istorice	414
2.1. Elemente de risc în exploatarea spațiilor publice la monumente istorice	414
3. Etape de abordare a intervențiilor în cazul monumentelor istorice.....	415
3.1. Analiza semnificației culturale a monumentului.....	415
3.2. Evaluarea nivelului de accesibilitate existent și cerut al monumentului.....	416
3.3. Stabilirea zonelor cu accesibilitate totală din cadrul clădirii monument	416
3.4. Identificarea și evaluarea opțiunilor de asigurare a accesului în-contextul păstrării valorii culturale a clădirii cu statut de monument istoric.....	417
4. Măsurile de accesibilizarea accesului în cazul monumentelor istorice.....	417
4.1. Măsurile reversibile	417
4.2. Măsurile definitive.....	418

4.3. Măsuri alternative	418
4.4. Principii în evaluarea măsurilor.....	419
4.4.1. Compatibilitatea fizică și vizuală	419
4.4.2. Asigurarea reversibilității.....	419
5. Planificarea intervențiilor.....	419
6. Considerente de proiectare privind evaluarea tehnică	
a măsurilor posibile.....	420
6.1. Selectarea soluțiilor.....	420
6.2. Soluții privind zona exterioară aferentă	
monumentului	421
6.2.1. Parcaje.....	421
6.2.2. Drumuri, poteci, alei.....	421
6.2.3. Intrări, accese în clădiri	422
6.2.4. Servicii - dotări	423
6.3. Soluții privind interioarele accesibile aferente	
clădirilor monument.....	424
6.3.1. Circulații orizontale.....	424
6.3.2. Circulații verticale.....	425
6.3.3. Servicii, dotări	426
6.3.4. Principii de proiectare a interioarelor	
accesibile	427
6.4. Semnalizare.....	428
7. Anexe	431
7.1. Lista anexelor.....	433

**GHID PRIVIND ADOPTAREA MĂSURILOR
SPECIFICE PENTRU ACCESUL PERSOANELOR
CU HANDICAP LA MONUMENTE ISTORICE**

**Indicativ
GP 088-03**

1. PREVEDERI GENERALE

1.1. Obiect

1.1.1. Prezentul *Ghid* cuprinde măsurile necesare pentru facilitarea accesului persoanelor cu handicap la monumente istorice, în concordanță cu prevederile art. 11. al. I din Legea 519/12.07.2002. Măsurile specifice se refera la mediul construit interior și exterior al monumentelor definite conf. Legii 422/2001.

1.1.2. Cerințele specifice persoanelor cu handicap avute în vedere în prezentul *Ghid* sunt cele referitoare la confort și siguranță în exploatare pe întreaga durată de exploatare a clădirii împreună cu spațiul urban aferent (conform Legii nr. 10/1995).

1.1.3. Criteriile de performanță corespunzătoare monumentelor istorice sunt aceleași cu cele ale clădirilor civile, conform normativului NP051/2001 (cap. 2 Cerința de siguranță „calitatea în exploatare”), aprobat prin Ordinul MLPTL 649/25.04.2001.

1.1.4. La proiectarea și execuția intervențiilor se vor respecta toate reglementările în vigoare la data proiectării.

Elaborat de:
INSTITUTUL NAȚIONAL AL
MONUMENTELOR ISTORICE

Aprobat de: MINISTRUL
TRANSPORTURILOR,
CONSTRUCȚIILOR ȘI
TURISMULUI cu ordinul
nr. 914 din 29.11.2003

1.2. Domeniu și condiții de aplicare

1.2.1. Prevederile prezentului *Ghid* vor fi avute în vedere la proiectarea lucrărilor de consolidare-restaurare, reabilitare sau punere în valoare a clădirilor cu statut de monument istoric, pentru asigurarea accesului persoanelor cu handicap fizic în anumite zone de interes public.

1.2.2. Domeniul de aplicare a *Ghidului* îl constituie monumentele istorice definite conform Legii 422/24 iulie 2001, cuprinzând următoarele categorii:

- a. monumente;
- b. ansambluri;
- c. situri.

1.2.3. Principalele componente funcționale ale monumentelor istorice, ce fac obiectul prezentului *Ghid*, izolate sau constituind ansambluri în relație cu accesul, sunt:

a. spațiul exterior

- amenajări aferente circulației auto:
  - parcaje;
- amenajările aferente circulației pietonale:
  - trotuare, alei, pasarele, poduri;
  - relieful (denivelarea) parcurului pietonal;
  - scări exterioare;
  - rampe;
- dotări și instalații:
  - indicatoare, elemente de afișaj;
  - cabine telefonice;
  - W.C.-uri;
  - afișaje;
  - semnalizări la treceri.

b. spațiul interior

- elemente funcționale aferente circulației în interiorul clădirilor:

a. circulații orizontale:

- intrări în clădiri:
  - holuri de acces;
  - culoare de acces;
  - uși de acces;

b. circulații verticale:

- lifturi, scări, platforme, rampe;

c. dotări și instalații:

- afișaje, semnalizări;
- WC-uri;
- cabine telefonice;
- comenzi pt. instalații;
- mobilier.

1.2.4. Condițiile de proiectare pe care trebuie să le îndeplinească principalele elemente arhitecturale, legate de accesibilitate, (Anexa I. tab.1), se înscriu în capitolele 2.1.A spațiul urban; 2.1.B clădiri civile prevederi comune și 2.1.(C) clădiri civile - prevederi specifice din Normativul NP 051/2001, aprobat.

1.2.5. Prevederile din acest *Ghid* urmează a fi aplicate clădirilor cu statut de monument istoric și a spațiului urban aferent, la întocmirea documentațiilor tehnice specifice de conservare și restaurare, încă din faza Studiu de Fezabilitate.

1.2.6. Prevederile prezentului *Ghid* se adresează în principal:

- organismelor administrației centrale și locale precum și altor persoane fizice și juridice care inițiază lucrări de restaurare-reabilitare;
- proiectanților-elaboratori de documentații tehnice în domeniul monumentelor istorice;
- verificatorilor de proiecte și experți autorizați în conformitate cu Legea 10/1995 și Legea 422/2001;
  - executanților lucrărilor de restaurare-reabilitare.
  - avizatorilor de proiecte, inspectorilor de lucrări.

1.2.7. În aplicarea prevederilor acestui *Ghid* privind *măsurile definitive* (par.4.2), se exceptează:

a. zonele din clădire care, din motive structurale, fac impracticabile condițiile de asigurarea accesului

b. zonele din monument care, în urma analizei preliminare prezintă o semnificație culturală deosebită și care ar fi afectat prin măsurile tehnice constructive de accesibilizare.

1.2.8. În desfășurarea activității de proiectare privind asigurarea accesului la monumente istorice a persoanelor cu handicap este obligatorie parcurgerea etapelor prezentate în *cap. 3 din Ghid corelată* cu cerințele legislației privind fazele de proiectare.

1.2.9. În elaborarea soluțiilor e obligatorie consultanța cu specialiștii din organizațiile teritoriale pentru persoane cu handicap precum și cu specialiștii atestați de către Ministerul Culturii și Cultelor.

1.2.10. Direcțiile Județene pentru Cultură sau, după caz, Comisia Națională a Monumentelor Istorice vor aproba modificările de ordin arhitectural care rezultă în urma măsurilor de asigurare a accesului persoanelor cu handicap la clădiri cu statut de monument istoric, funcție de prevederile legale.

1.2.11. Administratorul unei clădiri cu statut de monument istoric are rolul de coordonator al acțiunilor necesare în evaluarea și implementarea pe etape a programului de asigurarea accesului (ex. Anexa III - Tabel 3).

1.3. Referințe (acte normative conexe)

Legea 10/1995 - Legea privind calitatea în construcții

Legea 422/2001 - Legea monumentelor istorice

NP 051/2001 - Normativ pentru adaptarea clădirilor civile și a spațiului urban aferent la exigențele persoanelor cu handicap.

1.4. Terminologie (definiții)

În contextul prezentului *Ghid*, termenii de mai jos au următoarea semnificație:

Acces - intrare, posibilitatea de a pătrunde într-un spațiu; drept de a ajunge până într-un anumit loc

Accesibil (ă) - referitor la clădiri sau părți de clădiri la care se poate ajunge ușor

Accesibilitate - însușirea de a fi accesibil

Accesibilizare - termen utilizat în literatura internațională de specialitate pentru a defini acțiunea de a face accesibil mediul construit și ambiant prin măsuri de ordin tehnic constructiv pentru toate categoriile de persoane

Adaptare (legat de acces)- acțiunea de a adopta măsurile necesare pentru accesul persoanelor cu handicap fizic

Administrator (al monumentului istoric) - persoană fizică sau juridică cu responsabilități privind administrarea utilizării monumentelor istorice

Conceptul de proiectare universală („design for all” proiectare pentru toți) - concept ce are în vedere înlăturarea barierelor arhitecturale pentru toate categoriile de persoane, inclusiv persoane cu handicap.

Conservare - proces de îngrijire a monumentului istoric, astfel încât să fie menținută semnificația lui culturală; conservarea include întreținere, restaurare, reconstrucție, adaptare

Dizabilitate - scăderea capacității de a îndeplini o anumită activitate

Element accesibil - element ce poate a fi utilizat de către persoanele cu handicap (mânere, întrerupătoare, butoane)

Intrare accesibilă - zonă de acces în clădire prevăzută cu măsuri de facilitare pentru persoane cu handicap

Monument istoric - (conf. Legea 422/24 07.2001) „bunuri imobile, construcții și terenuri, semnificative pentru cultura și civilizația națională, ce constituie mărturii remarcabile din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural.” Categoriile de monumente istorice sunt:

a. monument: „construcție sau parte de construcție împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară, ce fac parte integrată din acestea, împreună cu terenul aferent, delimitat cadastral, (clădiri proprietate privată sau de stat, cu diferite funcțiuni publice sau de locuit).

b. ansamblu: „grup de construcții urbane sau rurale, coerent din punct de vedere cultural, istoric,

arhitectural, urbanistic ori muzeistic, împreună cu terenul aferent, delimitat cadastral” (grupuri de clădiri ce configurează spații publice amenajate: incinte, străzi, piețe, scuaruri, parcaje).

c. sit: „teren delimitat cadastral cuprinzând creații umane în cadrul natural” (situri arheologice, arhitectură peisageră - parcuri, grădini, peisaj cultural)

Obstacol - piedica, stăvila care oprește trecerea sau împiedică săvârșirea unei acțiuni (greutate, dificultate)

Persoane cu handicap- conform Legea 519/2002 „persoanele cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața socială, potrivit vârstei, sexului, factorilor materiali, sociali și culturali proprii, necesitând măsuri proprii de protecție socială în sprijinul integrării lor sociale și profesionale”.

Restaurare - acțiune de înaltă specializare care are scopul de a evidenția mărturiile istorice incluse în monumentul istoric și de a păstra autenticitatea acestuia.

Reabilitare (adaptare) - operațiile care urmăresc satisfacerea funcțiilor actuale sau adaptarea optimă a acestuia la alte funcțiuni compatibile cu natura monumentului istoric.

Semnificație culturală - valoarea estetică, istorică, arhitecturală, științifică sau socială a monumentului istoric, cu semnificație pentru generațiile trecute, prezente sau viitoare.

2. IDENTIFICAREA PROBLEMELOR LEGATE DE ACESIBILITATE LA MONUMENTELE ISTORICE

2.1. Elemente de risc în exploatarea spațiilor publice la monumente istorice

2.1.1. La clădirile publice și private, inclusiv a celor cu statut de monument istoric, trebuie asigurate criteriile și nivelele de performanță derivate din cerința de calitate „siguranța în exploatare”, aceasta privind protecția utilizatorilor inclusiv persoane cu handicap fizic, împotriva riscului de accidentare în spațiul din interiorul monumentului, precum și în spațiul urban aferent acestuia.

2.1.2. Valorile ce caracterizează un monument istoric sunt foarte diferite, variind în funcție de: tipul de monument, epocă, zona geografică, gradul de autenticitate (exprimat în materiale, tehnica de punere în operă, concepția originală, ambianța monumentului).

2.1.3. În cazul construcțiilor cu statut de monument istoric trebuie să se țină cont de numeroase elemente construite ce pot constitui piedici la exploatarea în siguranță a spațiului. Uneori barierele în calea accesibilității pot constitui elemente definitorii pentru valoarea istorică, arhitecturală, ambientală:

- teren denivelat, căi înguste de circulație;
- trepte monumentale;
- uși strâmte sau greu de manevrat;
- feronerie inadecvată;
- coridoare înguste;
- multiple denivelări;
- scări înguste cu forme neadecvate (în spirală, balansate);
- spații inadecvate manevrelor;
- anumite tipuri de finisaj și decorații interioare.

2.1.4. Pentru implementarea și introducerea acelor modificări cerute de accesibilizare, care să păstreze valorile complexe ale monumentului, e necesar un demers în trei etape:

- *Analiza semnificației culturale în vederea identificării caracterelor definitorii;*
- *Evaluarea nivelului de accesibilitate existent și cerut al monumentului;*
- *Evaluarea opțiunilor de accesibilizare în cadrul unui context de păstrare a valorilor clădirii cu statut de monument istoric.*

3. ETAPE DE ABORDARE A INTERVENȚIILOR ÎN CAZUL MONUMENTELOR ISTORICE

3.1. Analiza semnificației culturale a monumentului

3.1.1. Orice demers de proiectare în cazul monumentelor istorice trebuie precedat de o documentare arhitecturală completă, care să conducă la o corectă identificare și evaluare a obstacolelor, în vederea corelării priorităților de conservare cu măsurile de asigurarea accesului necesare.

3.1.2. Semnificația istorică a monumentului, ansamblului, sitului consemnată în fișa acestuia și în documentul de cercetare specifică va fi suplimentată de investigații pe teren, în vederea identificării acelor caractere definitorii (valențe spațiale, decorații, relația vizuală cu ambianța monumentului, elemente și materiale cu semnificație istorică și de autenticitate), ce trebuie protejate în cazul în care se anticipează schimbări.

3.1.3. În cazul în care statutul de monument impune restricții severe, privind intervențiile, modificarea prin *măsuri definitive*

(par. 4.2) a unor elemente cu un grad înalt de semnificație nu va fi acceptată; în această situație vor fi analizate alte tipuri de măsuri prezentate în cap. 4 (nivelul de accesibilitate este semnalizat la intrarea în monument).

3.2. Evaluarea nivelului de accesibilitate existent și cerut al monumentului

Elementele evaluate conform conceptului de proiectare universală, în cazul unui monument și a spațiului amenajat urban al acestuia, ca: intrările, accesul în clădiri (dimensiuni și configurare uși intrare); lățimea căilor de acces; denivelări în pardoseală; stratul de uzură (textură, schimbări de pantă); lipsa utilităților (lifturi, W.C.-uri, parcaje), se impun a fi analizate pentru a se stabili măsurile necesare.

Nivelul existent de accesibilitate va fi dedus prin completarea unor fișe de verificare exemplificate prin listele de verificare anexate (Anexele XVI.1, XVI.2, XVI.3), ce prezintă pe probleme categoriile de obstacole și soluțiile posibile.

3.3. Stabilirea zonelor cu accesibilitate totală din cadrul clădirii monument

Analiza efectuată pe baza criteriilor de valoare, conf. pct. 3.2. va conduce la o ierarhizare a importanței spațiilor, funcție de care va fi stabilită ordinea priorităților soluțiilor de facilitare a accesului și la delimitarea zonelor în care măsurile vor fi aplicate fără afectarea monumentului (ca de ex. adausuri târzii, zone ce au mai suferit modificări anterioare etc.).

3.4. Identificarea și evaluarea opțiunilor de asigurare a accesului în contextul păstrării valorii culturale a clădirii cu statut de monument istoric

Soluțiile alese în momentul în care semnificația culturală este documentată și au fost stabilite zonele de accesibilitate, vor trebui să permită cel mai înalt grad de îmbunătățire a accesibilității, fără sacrificarea sau alterarea acelor materiale sau trăsături specifice pentru semnificația monumentului.

3.4.1. Soluțiile posibile prezentate în grilele de accesibilitate anexate (Anexa XVI.1, XVI.2, XVI.3) vor fi analizate în funcție de condițiile proprii fiecărui caz în parte.

4. MĂSURI DE ASIGURAREA ACCESULUI, ÎN CAZUL MONUMENTELOR ISTORICE

Măsurile stabilite prin consultări interdisciplinare vor fi eșalonate în funcție de complexitatea situațiilor și de fondurile disponibile. Aceste măsuri pot fi:

- măsuri reversibile;
- măsuri definitive;
- măsuri alternative.

4.1. Măsurile reversibile sunt măsuri tehnice cu caracter amovibil sau demontabil, care nu afectează valoarea istorică ca de ex.: rampe mobile, platforme exterioare adosate (ex. Anexa VI). Acest tip de măsuri sunt conforme principiilor de la cap. 4.4.

În cadrul măsurilor cu caracter reversibil se includ și acele măsuri minimale cu caracter prioritar ce creează un impact minim

asupra monumentului, ca de ex. adaptarea feroneriei, modificarea pragurilor, conform exemple Anexa IV, Anexa V.

4.2. Măsurile definitive sunt măsurile tehnice care, în urma analizelor efectuate, în condițiile de la pct. 3.2 pot fi introduse fără riscul de a avea un impact negativ asupra valorii monumentului. În categoria acestora se includ:

- dispozitivele aferente circulației pe verticală: lifturi, scări, platforme ridicătoare;
- dimensionarea adecvată a căilor de circulație din interiorul clădirii;
- amenajările și dotările necesare;
- construirea unei anexe noi care să preia funcțiunile cerute de accesibilizare.

Măsurile definitive se pot aplica întregului obiectiv sau numai în anumite zone determinate conform pct. 3.4.

4.3. Măsuri alternative

În situația în care nici o soluție de asigurarea accesului nu este posibilă, se vor utiliza metode alternative:

- *informare audio-video* realizată prin ecrane, monitoare, casetofoane portabile;
- *sisteme de parcurgere virtuală interactivă a traseului* incluzând programe speciale de redare virtuală a anumitor zone inaccesibile ale sitului;
- *expoziții* cu imagini și machete ilustrative;
- *modele tactile* ale monumentului (machete la scară mare) pentru persoanele cu deficiențe vizuale.

4.4. Principii în evaluarea măsurilor

Toate schimbările propuse trebuie să fie în concordanță cu principiile de restaurare vizând în principal următoarele condiționări:

4.4.1. Compatibilitate fizică și vizuală

În cazul în care soluțiile de asigurare a accesului impun introducerea unor materiale moderne, acestea nu trebuie să se substituie materialului istoric sau să modifice concepția spațială inițială.

Modificările aduse de asigurarea accesului trebuie să fie în armonie cu caracterul, natura, scara monumentului, și să fie compatibile vizual.

4.4.2. Asigurarea reversibilității

Soluțiile vor fi pe cât posibil reversibile.

Reversibilitatea trebuie să permită revenirea la starea inițială, fără ca integritatea monumentului să sufere.

5. PLANIFICAREA INTERVENȚIILOR

5.1. Pentru asigurarea accesului persoanelor cu handicap la monumente istorice se impune o eșalonare a acțiunilor necesare printr-un program de măsuri în responsabilitatea proprietarului/administratorului, monitorizat de către instituțiile de stat cu competențe și obligații în domeniul protejării monumentelor istorice și cel al asigurării calității în construcții.

În Anexa II - Tabelul 2 sunt prezentate exemplificativ principalele activități ce trebuie incluse în programul de măsuri privind asigurarea accesului.

5.1.1. Prioritățile din planul de măsuri vor viza în principal următoarele zone:

- accesul spre intrare;
- intrarea principală și principalele spații publice;
- zona incluzând bunuri și servicii;
- W.C.-uri accesibile.

5.1.2. La stabilirea soluțiilor posibile se vor lua în considerare principalele categorii de probleme prezentate în Grilele de accesibilitate anexate (Anexele XVI.1, XVI.2, XVI.3).

6. CONSIDERENTE DE PROIECTARE PRIVIND EVALUAREA TEHNICĂ A MĂSURILOR POSIBILE

6.1. Selectarea soluțiilor

Proiectul va urmări selectarea unor soluții compatibile în vederea asigurării unui nivel înalt de accesibilitate fără a afecta valoarea istorică, arhitecturală, artistică a monumentului sau aspectul general al acestuia.

Selectarea soluțiilor va avea în vedere următoarele componente în funcție de specificul cazului:

1. Asigurarea accesului în zone exterioare (ansambluri, situri)

- parcaje amenajate
- drumuri, alei
- intrări, porți
- servicii, dotări

2. Asigurarea accesului în zona interioară

- circulații orizontale

-circulații verticale

- ascensoare
- servicii, dotări

6.1.1. În funcție de specificul cazului și de priorități se va decide între măsuri de adaptare a elementelor existente și de introducerea unor elemente noi.

6.1.2. Pentru dimensionarea și proiectarea elementelor noi, se vor avea în vedere condițiile de proiectare și prevederile stabilite prin normativul aprobat, în vigoare, Indicativ N.P. 051/2001.

6.2. Soluții privind zona exterioară aferentă monumentului

6.2.1. Parcaje

Persoanele cu handicap locomotor, în special cele care se deplasează în scaun rulant, care conduc autovehicule adaptate, trebuie să beneficieze de locuri de parcare amplasate în apropierea intrărilor în incinta monumentului.

6.2.1.1. În zona de acces la monument (ansamblu, sit) este obligatorie prevederea în relație cu circulația publică a unor parcaje care să conțină și parcaje special amenajate și semnalizate pentru persoane cu handicap.

6.2.2. Drumuri, poteci, alei

Elementele de care trebuie să se țină cont sunt: lățimile, pantele, intersecțiile și suprafața texturii.

6.2.2. 1. Măsuri de adaptare a aleilor existente:

- o stabilizarea suprafețelor existente în vederea asigurării planeității;
- o reșeserea materialelor de pavaj;
- o modificarea lățimilor necorespunzătoare ca dimensiuni;
- o crearea de noi căi de acces (când este cazul) vizând realizarea pantelor admisibile;
- o prevederea rampelor.

6.2.2.2. *Modificarea aleilor istorice existente* se va face numai în cazul în care nu se alterează materialele semnificative sau concepția originală.

6.2.2.3. *Configurarea aleilor, pantelor, rampelor* nu trebuie să altereze semnificația peisajului specific.

6.2.2.4. În momentul în care finisajul aleilor prezintă o semnificație specială (de ex. pavaj cu lespezi de piatră) ce nu permite modificarea, se va asigura cel puțin o alee accesibilă prin modificarea materialului de finisaj și a dimensiunilor aleilor, sau stabilirea altor trasee.

6.2.3. Intrări, accese în clădiri

Elementele ce pot crea disconfort în cazul intrărilor, porților de incintă și a clădirilor cu statut de monument istoric sunt: trepte, denivelări, dimensiuni uși, feronerie necorespunzătoare.

6.2.3.1. Măsuri de adaptare ale ușilor existente:

- sisteme de acționare pneumatică;
- deschiderea automată cu acțiune lentă pentru uși (butoane electronice, ochi electronic, dispozitiv de asistare a închiderii) care pot reduce presiunea ușii cu deschidere de o foaie sau două foi;

- adaptarea feroneriei existente (balamale) ex. Anexa IV.;
- adaptarea poziției pragului astfel ca $h < 2,5$ cm. În cazul în care nu se poate înlocui pentru a se permite re poziționarea la înălțime convenabilă, se pot anexa racorduri sau ghidaje înclinate la distanța interaxului căruciorului, pe fiecare parte a pragului, ex. Anexa V.

6.2.3.2. În situația în care modificarea accesului principal este imposibil de acceptat din cauza valorii deosebite a decorației specifice (ancadramente de piatră ce nu pot fi modificate, tâmplărie de epocă asupra căreia nu se poate interveni, feronerie decorative etc.), se va căuta o altă intrare într-o zonă mai puțin semnificativă ce va putea fi modificată pentru asigurarea condițiilor accesului persoanelor cu handicap.

6.2.3.3. Dacă este posibil, asigurarea accesului la intrării se va face prin modificarea unor părți componente: trepte, praguri, tâmplărie, spații de manevră.

6.2.3.4. Înainte de luarea deciziei se va analiza semnificația istorică a fiecărui element.

În cazul în care nu se pot aduce modificări treptelor intrării, în cazul diferențelor de nivel, se pot propune următoarele soluții:

- rampe încorporate (permanente sau reversibile);
- platforme ridicătoare.

6.2.4. Servicii - dotări

În cadrul incintelor exterioare trebuie prevăzute o serie de servicii și amenajări pentru persoanele cu handicap precum:

- WC-uri
  - se va prevedea o cabină adaptată la un flux de 50 de vizitatori;

- buvete (țâșnitori cu apă)
  - se vor prevedea pe parcursul traseului țâșnitori cu înălțimea adaptată ($h = + 0,90$ m);
- bănci de odihnă
  - se vor amenaja locuri de odihnă astfel încât să existe un spațiu liber de cel puțin 1,20 m adiacent băncilor (exemplificare Anexa XI);
- telefon public
  - se va prevedea o cabină de telefon adaptată dimensiunilor scaunului rulant.

Notă: La proiectarea elementelor noi, se va avea în vedere ca impactul asupra monumentului și al relației acestuia cu cadrul înconjurător să fie cât mai diminuat

6.3. Soluții privind interioarele accesibile aferente clădirii monument

6.3.1. Circulații orizontale

Pe traseul circulațiilor orizontale la clădirile cu statut de monument istoric pot apărea obstacole și denivelări precum: lățimi necorespunzătoare ale cailor de circulație sau ale golurilor de uși, sens de deschidere a ușilor necorespunzător, praguri, lipsa spațiilor de manevră în fața intrărilor, proasta iluminare.

6.3. 1. 1. Soluții de adaptare a spațiilor existente:

- prevederea rampelor de acces la preluarea denivelărilor;
- redimensionare praguri (anexa V);
- asigurarea spațiului de manevra necesar scaunului rulant prin schimbarea sensului de deschidere al ușilor și recompartimentări ușoare (anexa VIII);

- reducerea prin finisaje a pericolului de alunecare;
- măsuri de adaptare a ușilor existente (cf. par. 6.2.3.1.).

6.3

.2. Circulații verticale

În spațiile, aflate la niveluri diferite ale clădirilor, lipsa posibilității accesului se datorează:

- scărilor interioare existente conformate necorespunzător ca formă, pante rampe, dimensiuni trepte, materiale de finisaj;
- lifturi subdimensionate sau cu uși strâmte și poziționarea incomodă a butoanelor.

6.3.2.2. Soluții de adaptare a unor scări interioare existente:

- montare de balustrade de perete;
- executarea stratului de uzură din materiale antiderapante (în funcție de posibilități);
- semnalizarea cu dungi de culoare contrastantă a palierelor.

6.3.2.3. Soluții constructive noi:

• în cazul în care condițiile anterioare nu pot fi îndeplinite, iar scările interioare nu pot fi modificate din cauza finisajelor și a elementelor decorative și de concepție semnificative pentru anumită epocă istorică, se va propune în funcție de posibilități:

- pentru diferențe mici de nivel:
  - platformă ridicătoare adiacentă scărilor de acces sau servoscară pentru scaun rulant (ex. conf. Anexa VII);
- pentru diferențe de un nivel:
  - transportor electric sau autonom manevrat de un însoțitor;
  - escalator individual (cu fotoliu sau platformă);
- pentru diferențe de mai mult de un nivel:
  - ascensor nou sau adaptarea lifturilor existente;

- mecanisme de liftare prin glisare laterală (elevator cu fotoliu sau platformă având calea de rulare cât mai aproape de balustradă) (ex. conf. Anexa IX).

6

3.3. Servicii, dotări

În cadrul unor clădiri vizitabile cu statut de monument istoric trebuie prevăzute următoarele servicii ce vor fi adaptate pentru a putea fi folosite de către persoanele cu handicap:

- grupuri sanitare;
- telefoane;
- buvete;
- adaptări ale comenzilor interioare;
- mobilier, dotări.

6.3.3.1. Grupuri sanitare

În cazul clădirilor monument istoric *este* necesar ca cel puțin un WC să fie amenajat pentru persoane cu handicap prin reconfigurarea spațiului; poziționarea barelor, mânerelor, mobilier adecvat, (ex. conf. Anexa X).

6.3.3.2. Dotări, mobilier

Mobilierul, dotările și dispozitivele de comandă ale instalațiilor trebuie reproiectate și amplasate astfel încât să permită accesul la ele și folosința lor de către persoanele cu handicap.

Caracteristicile principale pe care aceste amenajări trebuie să le respecte, conform NP 051/2001, sunt:

- înălțimea de montaj;
- cota și lățimea accesului;
- marcajele de atenționare, semnalizarea acestora.

La adaptarea mobilierului specific diverselor funcțiuni care implică accesul persoanelor cu handicap în scaun rulant, se va

prevedea posibilitatea, ca persoana să poată să-și ocupe locul, să consume, să asiste la activități sau spectacole, fără să părăsească scaunul rulant. Se vor prevedea cel puțin două amplasamente pentru o capacitate mai mare de 50 de locuri (ex. conf. Anexa XII).

6.3.4. Principii de proiectare a interioarelor accesibile

6.3.4.1. În cazul clădirilor monument istoric este necesar ca, în baza analizei semnificației istorice a spațiului interior și a ierarhizării după importanță a acestuia, să se stabilească acele zone în care se pot introduce modificări, fără ca valoarea clădirii să sufere.

Acest demers conduce la delimitarea zonelor cu accesibilitate în care soluțiile vor fi stabilite de la caz la caz în urma procesului de evaluare.

6.3.4.2. Elementele de adaptare pentru circulația orizontală se vor subordona principiilor păstrării elementelor de valoare și vor fi de tip reversibil, minimal (cap. 4.1).

6.3.4.3. Modificările ce se aduc scărilor existente nu trebuie să altereze semnificația istorică ale acestora (finisaje specifice, elemente decorative și de concepție).

6.3.4.4. Se va urmări ca pentru asigurarea accesului circulației verticale să existe cel puțin un lift dimensionat corespunzător.

6.3.4.5. În cazul lifturilor existente cu semnificație istorică pentru monument, se va analiza posibilitatea adaptării acestora la noile dimensiuni. Se va urmări ca panoul de control, precum ca și butoanele de control să fie dispuse la înălțimea accesibilă.

6.3.4.6. Amenajarea grupurilor sanitare se va face în funcție de spațiul disponibil prin recompartimentarea în zonele de importanță secundară.

6.3.4.7. Dotările trebuie proiectate și amplasate în acord cu caracteristicile spațiului interior sau ambiental al monumentului.

6.4. Semnalizare

6.4.1. Circulația exterioară și cea interioară ce leagă spațiul intrării cu diferitele părți ale clădirii trebuie să fie ușor de găsit și de urmat, printr-o bună iluminare și printr-o bună semnalizare (inclusiv a diferențelor de nivel), eventual prin marcarea pe pardoseală (ex. Anexa XV).

6.4.2. Semnalizarea constă dintr-un lanț de informații, care să permită vizitatorului să decidă traseul în funcție de situațiile punctuale succesive, prin:

- informare asupra locului în care se află;
- posibilități de orientare.

6.4.3. Informația poate fi:

- codată (pictograme specifice), ex. Anexa XIII.
- explicită (panouri cu text)
- implicită (contraste de iluminare)

- distanța de observare și unghiul de vedere sunt determinante pentru modul în care se realizează aceste informații,

- se vor prefera contrastele de culoare între litere și suport (negru - alb, negru - galben, albastru -alb, verde - alb și altele).

6.4.3.1. Panouri de afișaj

Vor amplasate în locurile de primire ale vizitatorilor în vederea informațiilor de orientare generală (ex. de amplasare cf. Anexa XIV)

6.4.3.2. Ecrane

Pentru informații și filme video de orientare generală, cât și pentru cele utilizate în cadrul măsurilor alternative se vor utiliza monitoare situate între 0,75 m și 1,90 m. Peste această înălțime, este necesară înclinarea ecranelor cu 30 %.

6.4.3.3. Semnalizare de securitate

Se recomandă utilizarea unei duble informații: sonore și vizuale (sirene, megafoane cu semnal luminos intermitent) și de evacuare în caz de necesitate.

- alarme la lifturi;
- alarme la W.C.-uri.

6.4.4. Amplasarea indicatoarelor de semnalizare trebuie să țină cont de specificul arhitectural al monumentului și de unghiurile de percepție, astfel ca să nu împietzeze asupra valorii clădirii.

6.4.5. Lista de verificare a cerințelor în cadrul acestei categorii de probleme este prezentată în grila nr. 3 de verificare a accesibilității, prezentată în Anexa XVI.3.

ANEXE

ANEXE

7.1. Lista anexelor

1. **Anexa I** - *Tabel 1* - Componente ale ambientului construit protejat unde se impun evaluări pentru asigurarea utilizării de către persoanele cu handicap
2. **Anexa II** - *Tabel 2* - Activități cerute de asigurarea accesului la monumentele istorice
3. **Anexa III** - *Tabel 3* - Acțiuni prevăzute în programul de asigurarea accesului
4. **Anexa IV** - *Exemplificări măsuri reversibile minimale* - Adaptări feronerie
5. **Anexa V** - *Exemplificări măsuri reversibile minimale* - Adaptări praguri
6. **Anexa VI** - *Exemplificări măsuri reversibile minimale* - Rampe demontabile
7. **Anexa VII** - *Exemplificări accese în clădiri* - Dispozitive mecanice de accesibilitate
8. **Anexa VIII** - *Exemplificări adaptări spații interioare* - Circulații orizontale spații de manevră
9. **Anexa IX** - *Exemplificări circulații verticale* - Elevatoare, platforme mobile
10. **Anexa X** - *Exemplificări amenajări grup sanitar*
11. **Anexa XI** - *Exemplificări dotări exterioare* - Bănci
12. **Anexa XII** - *Exemplificări adaptări mobilier, dotări*
13. **Anexa XIII** - *Semnalizare* - Simboluri convenționale
14. **Anexa XIV** - *Semnalizare* - Poziționare panouri
15. **Anexa XV** - *Semnalizare* - Marcări în pardoseală

16. **Anexa XVI.1** - Grile de verificare a accesibilității - Spații exterioare
17. **Anexa XVI.2** - Grile de verificare a accesibilității - Interioare accesibile
18. **Anexa XVI.3** - Grile de verificare a accesibilității - Servicii accesibile
19. **Anexa XVII.1** - Primăria sectorului 1 - București
20. **Anexa XVII.2** - Palatul de justiție - București
 a. plan parter
 b. plan etaj
21. **Anexa XVII.3** - Banca B.R.D. - București
22. **Anexa XVII.4** - Biblioteca Centrală Universitară - București
 a. plan parter
 b. plan etaj
23. **Anexa XVII.5** - Muzeul Național de Artă București
 a. plan parter
 b. plan etaj 1
 c. plan etaj 2
24. **Anexa XVII.6** - Conacul Szekely Potsa Chilieni, jud. Covasna - Casa comunitară pentru copiii cu handicap

ANEXA I

Tabel 1.

Componente ale ambientului construit protejat unde se impun evaluări pentru asigurarea utilizării de către persoanele cu handicap

Măsuri generale cu privire la categoriile de persoane cu handicap	MONUMENTE ISTORICE									
	Monumente		Ansambluri și situri				Spații urbane aferente			
	locuințe	clădiri publice	ans. rezidențiale	ans. fortificate	ans. mănăstirești	situri arheologice	circulație pietonală	parcaje	dotări	
1.1. cu dificultăți de mers	- accese - goluri uși - rampe - scări - paliere	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- parcaje - pante - traversări - marcaje - semnalizare - indicatoare - mobilier urban			
1.2. utilizator de scaun rulant	- accese - goluri uși - rampe - scări - paliere - balustrade, mâini curente - spații de manevră - pardoseli - coridoare - lifțuri - grupuri sanitare	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte - circulații (alei) - grupuri sanitare - buvete - bănci - telefoane publice - rampe	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- accese - dimensiuni uși - balustrade - mână curentă - trepte	- parcaje - pante - traversări - marcaje - semnalizare - indicatoare - mobilier urban			

MONUMENTE ISTORICE										
Măsuri generale cu privire la categoriile de persoane cu handicap	Monumente		Ansambluri și situri				Spații urbane aferente			
	locuințe	clădiri publice	ans. rezidențiale	ans. fortificate	ans. mănăstirești	situri arheologice	circulație pietonală	pasaaje	dolări	
1.3. cu dificultăți de mișcare a brațelor	<ul style="list-style-type: none"> - comenzi (accesorii instalații) - parapete 	<ul style="list-style-type: none"> - scări - paliere - balustrade + mâini curente - iluminare - indicatoare - afișaje - ghidaje - semnalizări sonore 	<ul style="list-style-type: none"> - comenzi (accesorii, butoane) - poziționare echipamente și mobilier - parapete 	<ul style="list-style-type: none"> - semnalizare - indicatoare - ghidaje - marcaje - tablouri afișaj - avertizare sonoră la traversări 	<ul style="list-style-type: none"> - balustrade - parapete - pante 					
2. Deficiențe aparat ocular	<p>Cu vedere slabă / fără vedere</p>	<ul style="list-style-type: none"> - scări - paliere - balustrade + mâini curente - iluminare - indicatoare - afișaje - ghidaje - semnalizări sonore 	<ul style="list-style-type: none"> - comenzi (accesorii, butoane) - poziționare echipamente și mobilier - parapete 	<ul style="list-style-type: none"> - semnalizare - indicatoare - ghidaje - marcaje - tablouri afișaj - avertizare sonoră la traversări 	<ul style="list-style-type: none"> - balustrade - parapete - pante 					

MONUMENTE ISTORICE										
Măsuri generale cu privire la categoriile de persoane cu handicap	Monumente		Ansambluri și situri				Spații urbane aferente			
	locuințe	clădiri publice	ans. rezidențiale	ans. fortificate	ans. mănăstirești	situri arheologice	circulație pietonală	pasaaje	dolări	
3. Deficiențe auditive	<ul style="list-style-type: none"> - semnalizări vizuale - sisteme de amplificare a sunetului - semnalizare luminoasă - marcaje 	<ul style="list-style-type: none"> - scări - paliere - balustrade + mâini curente - iluminare - indicatoare - afișaje - ghidaje - semnalizări sonore 	<ul style="list-style-type: none"> - sisteme de amplificare a sunetului - tablouri afișaj - semnalizare luminoasă - iluminat - marcaje în pardoseală 	<ul style="list-style-type: none"> - semnalizare de avertizare vizuală la traversări - marcaje - indicatoare - panouri de afișaj 	<ul style="list-style-type: none"> - balustrade - parapete - pante 					

Tabel 2.

Activități cerute de accesibilizarea monumentelor istorice

Tip de activitate	Acțiuni	Obiectiv	Responsabilitate
Activitate preliminară	1. Formarea echipelor interdisciplinare 2. Evaluări specifice: <ul style="list-style-type: none"> • necesitățile persoanelor cu handicap • obstacole fizice • valori aferente monumentului istoric • trasee posibile 	<ul style="list-style-type: none"> • Informare corectă în vederea luării deciziilor • Identificarea situației actuale 	<p>Administratorul monumentului istoric</p> <p>Specialiști pe domenii diferite ce formează echipa</p>
	Activitate curentă	3. Stabilirea soluțiilor <ul style="list-style-type: none"> • concluzia evaluărilor • stabilirea priorităților • elaborarea pe faze și avizarea soluțiilor tehnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea strategiei de intervenție

¹ Proiectele vor ține cont de legislația în vigoare, privind gazele de proiectare și execuție.

Tip de activitate	Acțiuni	Obiectiv	Responsabilitate
Activitate curentă	4. Activitatea privind implementarea și comunicarea <ul style="list-style-type: none"> • planificarea măsurilor și a etapelor de realizare • stabilirea resurselor financiare • planificarea execuției lucrărilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Planuri de măsuri 	<p>a. Administrația publică</p> <p>b. Administratorul monumentului istoric cu consultantul de specialitate</p>
Activitate permanentă	5. Monitorizare, evaluare, revizie <ul style="list-style-type: none"> • monitorizarea planului de măsuri de accesibilizare și a serviciilor conexe • evaluarea măsurilor întreprinse • programe publice (marketing) 	<ul style="list-style-type: none"> • Urmărirea funcționării măsurilor preconizate • Popularizare și informare a populației 	<p>Administrator</p> <p>Administrația publică</p> <p>Asociații ale persoanelor cu handicap, ONG-uri</p>

ANEXA II

Table

Acțiuni prevăzute în programul de accesibilizare

1. Cunoașterea obligațiilor legale ce decurg din statutul de monument istoric și din funcționarea clădirii
2. Formarea echipelor pluridisciplinare ce vor evalua nivelul de accesibilizare
3. Consultarea organizațiilor pentru persoane cu handicap
4. Relații cu instituții similare (schimb de experiență)
5. Asigurarea supravegherii măsurilor de acces
6. Lista resurselor disponibile și mobilizarea de resurse suplimentare
7. Instruirea personalului și voluntarilor cu rol în facilitarea accesului
8. Stabilirea priorităților din planul de măsuri
9. Căutarea subvențiilor financiare pentru măsurile ce presupun schimbări costisitoare
10. Planul de marketing și informare a populației (broșuri, pagină WEB, media etc.)

ANEXA IV

Exemplificări măsuri reversibile minimale

Adaptări feronerie

daptări balamale – pentru mărirea deschiderii ușilor

1. Soluția inițială

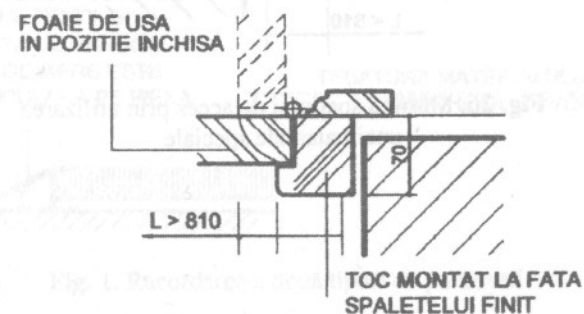

Fig. 1. Soluția inițială – foaie de ușă în poziția deschis îngustează lățimea spațiului de acces

2. Soluții modificatoare

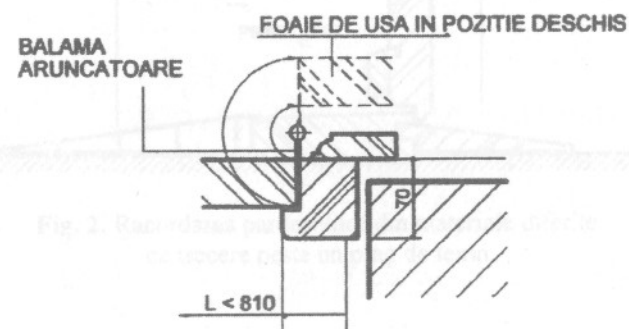

Fig. 2a. Mărirea spațiului de acces prin deschiderea ușii la 180

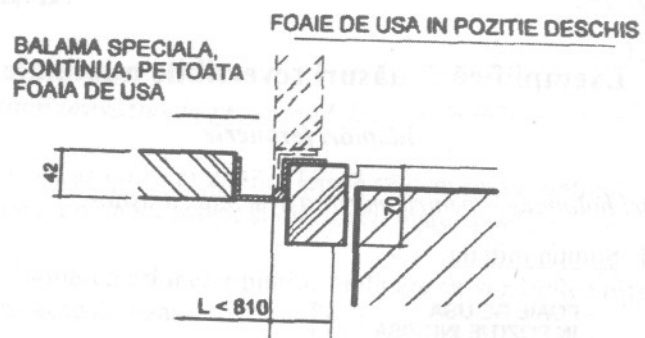

Fig. 2b. Mărirea spațiului de acces prin utilizarea unei balamale speciale

Exemplificări măsuri reversibile minimale

Adaptări praguri

PIESA METALICA FIXATA DE MATERIALUL TEXTIL SI LIBERA FATA DE PARDOSEALA;
DIRECTIA DE MERS ESTE PERPENDICULARA PE PIESA

TESATURA MATERIALULUI TEXTIL (MOCHETA ,COVOR)

Fig. 1. Racordarea a două tipuri de pardoseli

PIESA (FATA DE TABLA STRIATA) FIXATA DE PRAGUL DE LEMN SI LIBERA FATA DE PARDOSEALA;

PIESA DE LEMN FIXATA DE PRAG

Fig. 2. Racordarea pardoselilor din materiale diferite cu trecere peste un prag de lemn

Exemplificări măsuri reversibile

Rampe demontabile

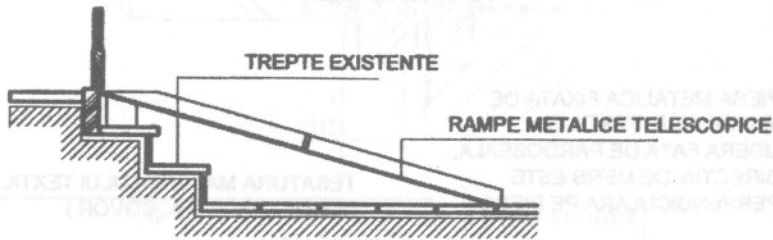
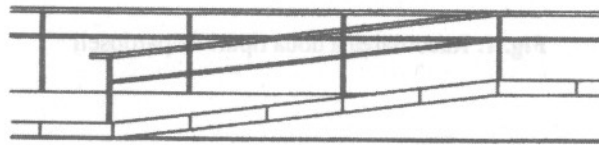
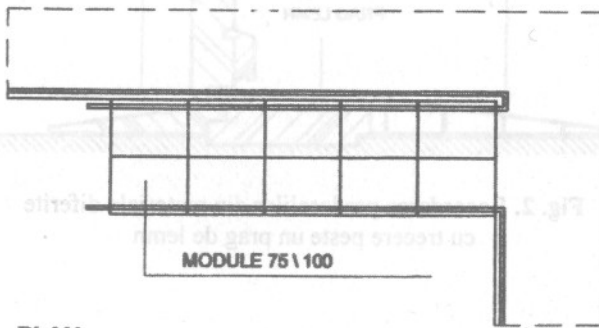

Fig. 1. Rampe telescopice pentru diferențe mici de nivel

VEDERE

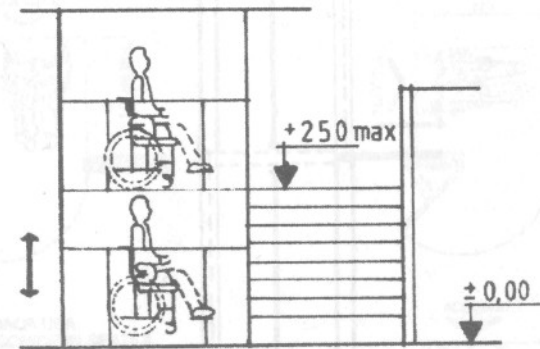

PLAN

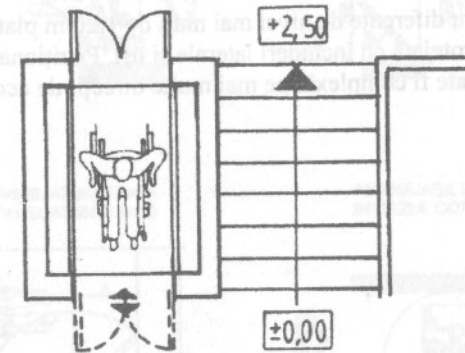
Fig. 2. Rampa modulată demontabilă

Exemplificări acces în clădiri

Dispozitive mecanice de accesibilitate

VEDERE

PLAN

Fig. 1. Pentru diferențe de nivel de max. 2,5 m este oportună instalarea unei platforme ridicătoare (ascensor) adiacentă sărilor de acces

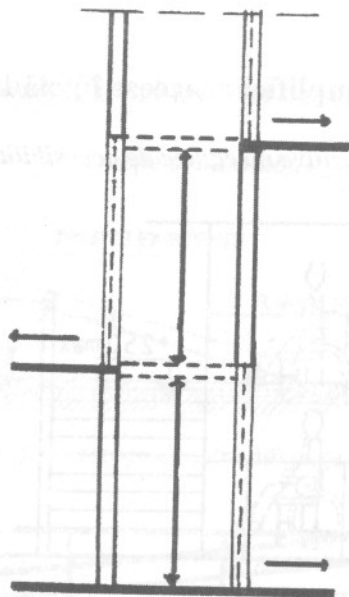
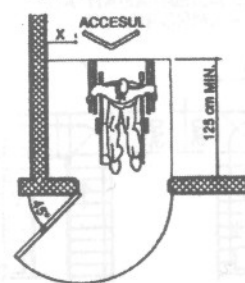

Fig. 2. Pentru diferențe de nivel mai mari de 1,20 m platforma trebuie protejată cu închideri laterale și uși. Poziționarea ușilor poate fi complexă: pe mai multe direcții de acces

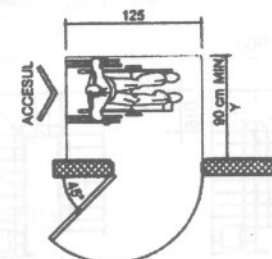
Exemplificări adaptări spații interioare

Circulații orizontale spații de manevră

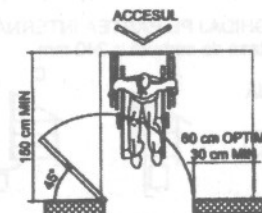
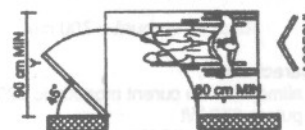
X=30 DACA USA SE DESCHIDE PRIN IMPINGERE

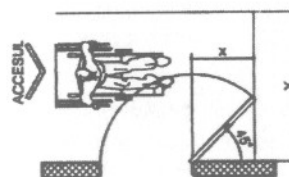
NOTA: Y=90 DACA USA SE DESCHIDE PRIN IMPINGERE

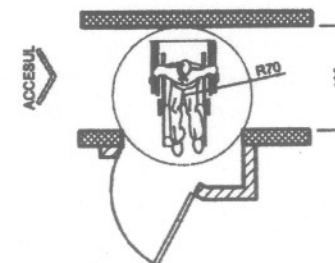
Y=90 DACA USA SE DESCHIDE IN SPATIUL IN CARE NE AFLAM

DACA Y=150, ATUNCI X=30
DACA Y=125, ATUNCI X=60

AMENAJARE DE NISE IN CAZUL CORIDOARELOR INGUSTE

Exemplificări circulații verticale

Elevatoare, platforme mobile

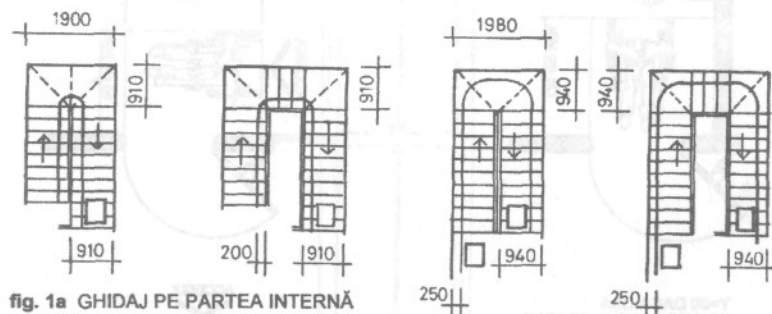

fig. 1a GHIDAJ PE PARTEA INTERNĂ
Raza de curbura = 240 mm

fig. 1b GHIDAJ PE PARTEA

Raza de curbura = 700 mm

fig. 1c SOLUȚII POSIBILE CU PLECARE DE JOS

- Caracteristici:
- alimentare cu curent monofazic 220V
  - putere 800 Wt
  - sarcina utilă 100 Kg
  - viteză 7 cm/sec
  - suprafața utilă 45 x 55 cm

Fig. 1. Escalator individual montat pe casa scării

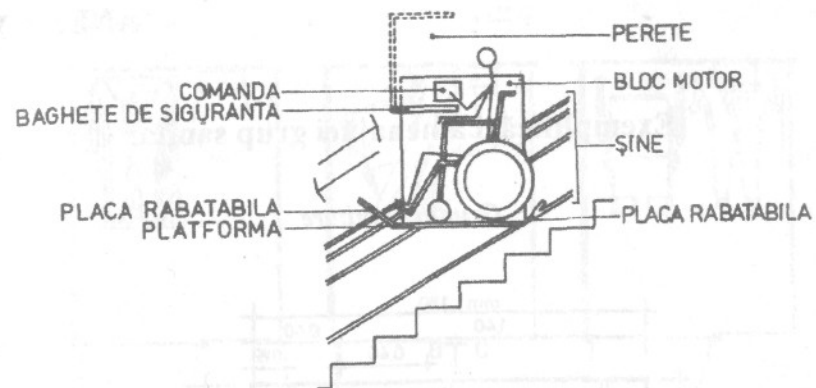

Fig. 2. Platforme mobile

Exemplificări amenajări grup sanitar

Grupuri sanitare

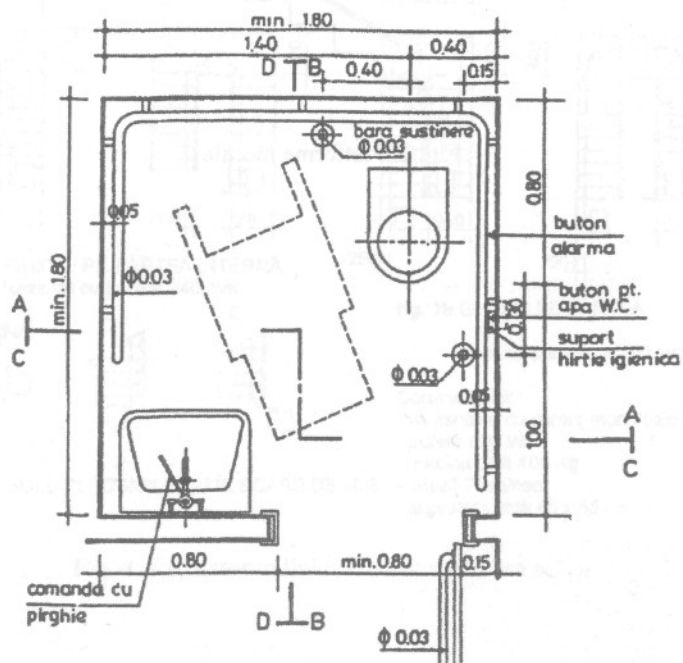

Fig. 1. Cabină WC dotată pentru persoanele handicapate (Se vor prevedea obligatoriu mânere și suporturi de susținere rabatabile; dispozitivele auxiliare vor fi accesibile din poziția șezând)

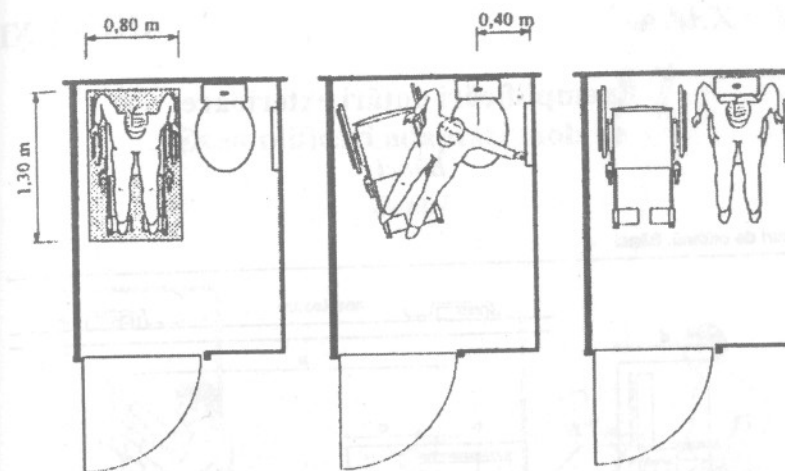

Fig. 2. Transfer lateral (Vasul WC va fi astfel montat încât să permită accesul persoanei cu handicap din lateral și va avea o suprafață de așezare de min. 50 cm față de sol)

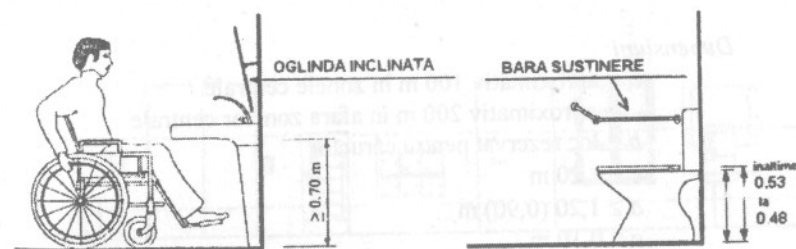
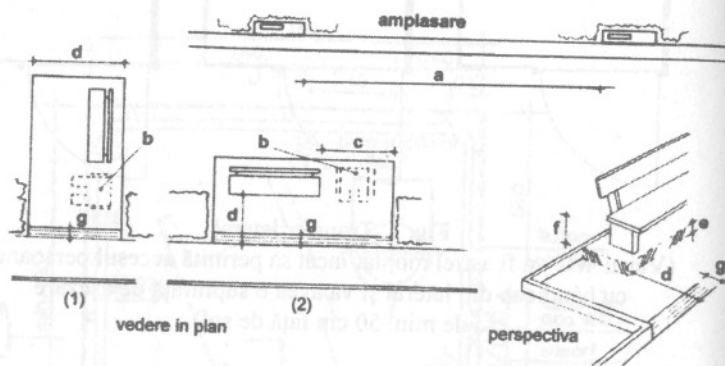

Fig. 3. Dispunere obiecte sanitare

Exemplificări dotări exterioare

Bănci

Locuri de odihnă. Bănci.

Dimensiuni:

- $a =$ aproximativ 100 m în zonele centrale
 $=$ aproximativ 200 m în afara zonelor centrale
- $b =$ loc rezervat pentru cărucior
- $c \geq 1,20$ m
- $d \geq 1,20$ (0,90) m
- $e = 0,10$ m
- $f = 0,47$ (0,42 la 0,58) m
- $g = 0,30$ m (plăci de ghidaj)

Exemplificări adaptări mobilier

Dotări

Fig. 1. Cabină telefonic

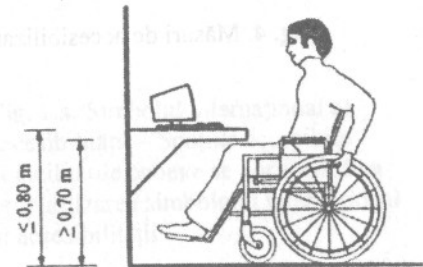

Fig. 2. Mese, ghișee

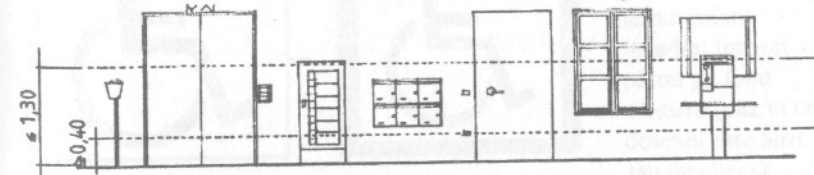

Fig. 3. Înălțimile optime de poziționare dotări

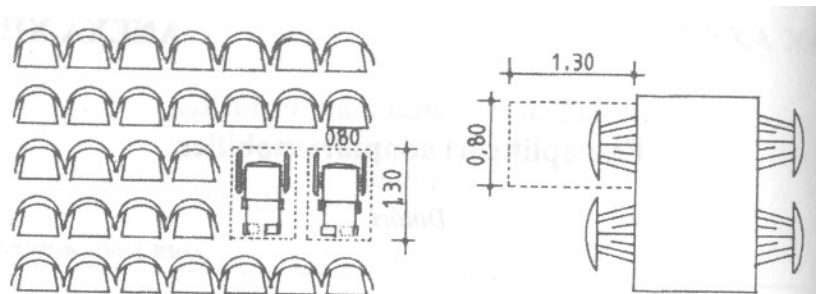

Fig. 4. Măsuri de accesibilizare pentru persoane așezate

Semnalizare

Simboluri convenționale

Fig. 1.a. Simbolul internațional al accesibilității – Spațiile accesibile și facilitățile conexe se vor identifica prin utilizarea simbolului internațional al accesibilității

Fig. 1.b. Simbolul se compune dintr-o siluetă a unei persoane în scaun rulant încadrat într-un pătrat pe fond albastru (caz în care desenul este alb) sau un chenar

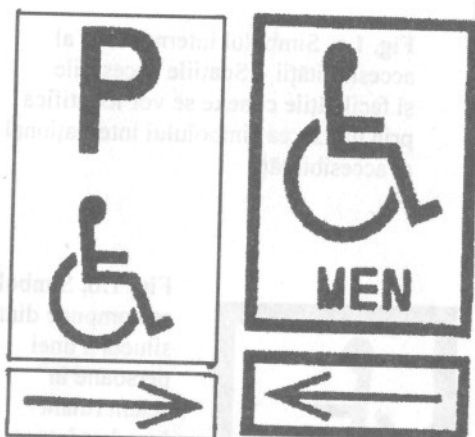

Fig. 2. Reprezentări grafice. Reprezentările grafice trebuie să indice în mod clar tipul serviciului și direcția facilității. Semnalizarea direcțională trebuie amplasată la fiecare schimbare de direcție

Semnalizare

Poziționare panouri

Poziționare panouri semnalizare

Fig. 1. Panou semnalizare flux

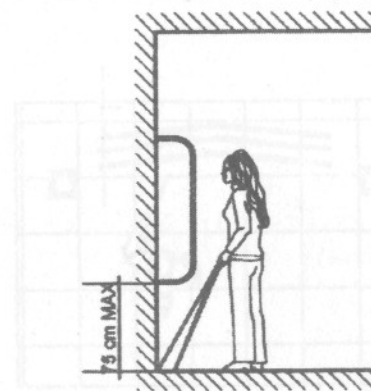

Fig. 2.a. Direcție de mers perpendiculară pe perete

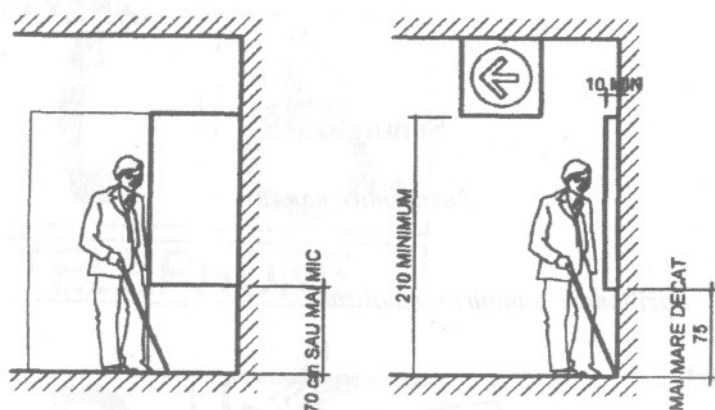

Fig. 2.b. Direcție de mers paralelă cu peretele

Semnalizare

Marcări în pardoseală

1. Marcări în pardoseală

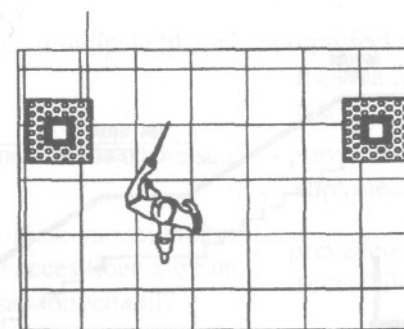

Fig. 1.a. Pardoseală rugoasă așezată simplu cu margine rigidă, cu rol de semnalizarea stâlpilor

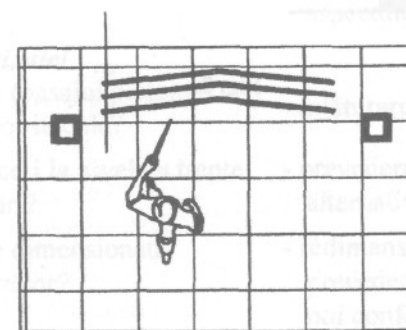

Fig.1.b. Relief în pardoseală obținut prin adăugarea unui alt material și cu rol în semnalizarea intersecției cu alt flux sau a ușilor.

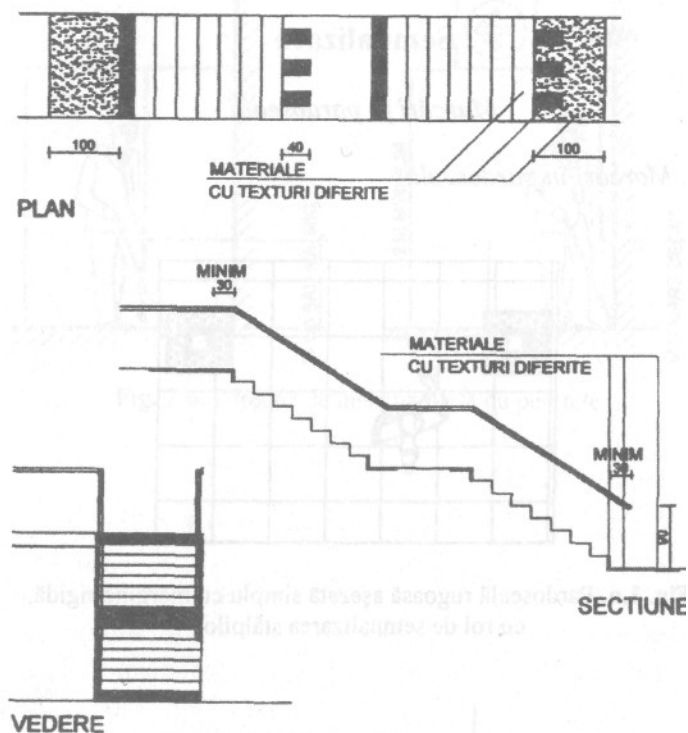

Fig. 2.

Grilă de verificare a accesibilității

Spații exterioare

Categoriile de probleme curente

Soluții posibile

Accesele în clădiri

- sunt intrările principale libere?	- reproiectarea acceselor astfel încât să fie accesibile pentru toți
- este accesul liber de trepte sau scări?	- prevederea unei rampe suplimentare
- clădirile publice cu mai multe niveluri au acces liber către un lift amplasat convenabil?	- prevederea unui traseu accesibil
- este accesul ușor de identificat?	- semnalizare vizuală și acustică
- este spațiul de trecere prin acces suficient de larg?	- lărgirea accesului dacă este posibil fără modificarea aspectului inițial

Drumuri, poteci, alee

- este aleea (pasajul pietonal) libera de obstacole.	- înlăturarea obstacolelor
- există treceri la nivel cu trepte sau borduri?	- prevederea unor treceri alternative cu rampe
- aleea este dimensionată corespunzător?	- redimensionarea sau prevederea unor alee noi conform normativului NP 051/2001
- stratul de uzură este neted și fără obstacole?	- prevederea unor suprafețe cu cât mai puține denivelări

Rampe de acces

- există un traseu complementar în zonele cu scări?
  - este înclinarea rampelor de maxim 80 %?
  - există platformă de odihnă la rampele mai lungi de 10 m?
  - există palier suficient pentru manevrarea scaunului rulant?
  - sunt rampele protejare de balustrade și borduri la diferențe de înălțimi de peste 0,40 m?
  - este suprafața rampei alunecoasă?
  - este suprafața rampei liberă de obstacole?
  - amplasarea rampei e ușor de identificat?
  - are rampa o lățime mai mare de 3,00 m?
  - balustrada rampei este utilizabilă și de către persoanele în scaunul rulant?
- prevederea rampelor exterioare
  - reproiectarea și reamplasarea rampelor și palierelor
  - adăugarea balustradelor și a bordurilor
  - aplicarea unui finisaj antiderapant, dirijarea apelor pluviale
  - prevederea mâinilor curente
  - înlăturarea obstacolelor
  - marcarea rampelor cu o semnalizare internațională; marcarea cu benzi de minim 0,60 m lățime, a pornirilor și sosirilor rampei
  - montarea unei balustrade intermediare
  - conformarea balustradelor cu mâini curente la cote diferite pentru a putea fi utilizate de către toate categoriile de persoane conf. NP 051/2001

Parcaje

- există facilități de parcare?
  - este numărul de locuri de parcare amenajate suficient?
  - este marcat parcajul prin semnalizare?
  - există accesul liber de la parcaj până la intrarea principală?
  - există măsuri restrictive ca locul de parcare să nu fie utilizat de alte persoane?
- reparcelarea zonei în vederea obținerii unui număr minimal de parcaje largite
  - verificarea și reamenajarea în conformitate cu normativele în vigoare
  - marcarea cu semne convenționale internaționale (anexa XIII)
  - amenajarea sau crearea unui acces separat
  - instituirea de măsuri restrictive

ANEXA XVI.2

Grilă de verificare a accesibilității

Spații interioare

Categoriile de probleme curente	Soluții posibile
Diferențe de nivel	
- la accesul în clădire există posibilitatea pasajului peste treptele intrării cu scaunul rulant sau a persoanelor cu dizabilități motrice?	- rampe de acces cu pante, conform normativului NP 051/2001 - platforme pentru scaun rulant (anexa nr VII)
- există posibilitatea accesului la etaj a persoanelor în scaun rulant sau a persoanelor cu dizabilități motrice?	- proiectarea unui lift dimensionat conform normelor pentru scaun rulant - adaptarea lifturilor existente - montarea unei servo-scară (escalator individual) sau platformă (anexa nr IX) - transportor autonom
- există spațiu de manevră corespunzător în fața liftului?	
Circulații orizontale. Culoare de acces	
- culoarele de acces reprezintă obstacole sau trepte?	- rampe de acces
- culoarele au dimensiuni corespunzătoare?	
- lățimea coridorului > 1,40 m în fața liftului și la schimbarea direcției?	- asigurarea spațiilor de manevră necesare accesului scaunului rulant

- pardoseala are suprafața plană, aderentă?
- acoperirea cu materiale adecvate
- mochetă, covor cauciuc
- există o iluminare adecvată?

Uși

- au ușile lățimea corespunzătoare (min. 80 cm?)
- direcția de deschidere a ușilor este corespunzătoare?
- există praguri > 3 cm, care constituie un obstacol?
- există sisteme de acționare accesibile?
- dimensiunile mari ale ușilor ($l > 1,00$ m) fac dificilă deschiderea lor?
- există spații de manevră în fața ușilor?
- prevederi de racorduri înclinate
- redimensionarea pragurilor
- prevederea unor sisteme de etanșare a ușilor fără prag
- păstrarea feroneriei existente și/sau poziționarea de mână de acționare speciale, montate la nivelul accesibil persoanei cu handicap
- prevederea unui dispozitiv hidraulic pentru închiderea întârziată
- în cazuri extreme ușile se pot lăsa deschise pentru o durată determinată
- asigurarea spațiului de manevră necesar

Circulații verticale

Scări

- există mâini curente corespunzătoare?	- montarea laterală a câte 2 bare de susținere (la $l > 1.20$ m) de înălțimi diferite, pe întreg traseul scări i ($h_1 = 90-100$ cm; $h_2 = 25$ cm)
- conformarea scărilor este corespunzătoare?	. în cazul în care nu este
- scările existente au lățimea corespunzătoare în balustrade?	posibilă rectificarea formei și dimensiunii scărilor existente, se va analiza
- treptele au forma optimă și sunt dimensionate corespunzătoare?	posibilitatea amplasării unei scări accesibile corespunzător
- treptele au suprafețe antiderapante?	
- există podește de odihnă la min. 16 trepte?	- semnalizarea denivelărilor

Ascensoare

- cabina permite accesul în interior al persoanelor cu handicap?	
- cabina și puțul sunt prevăzute cu uși culisante cu închidere automată?	- modificarea cabinei de ascensor existente
- tabloul de comandă este amplasat corespunzător?	- prevederea unei cabine speciale dotată corespunzător?
- în fața ascensorului există spațiu de degajare corespunzător?	

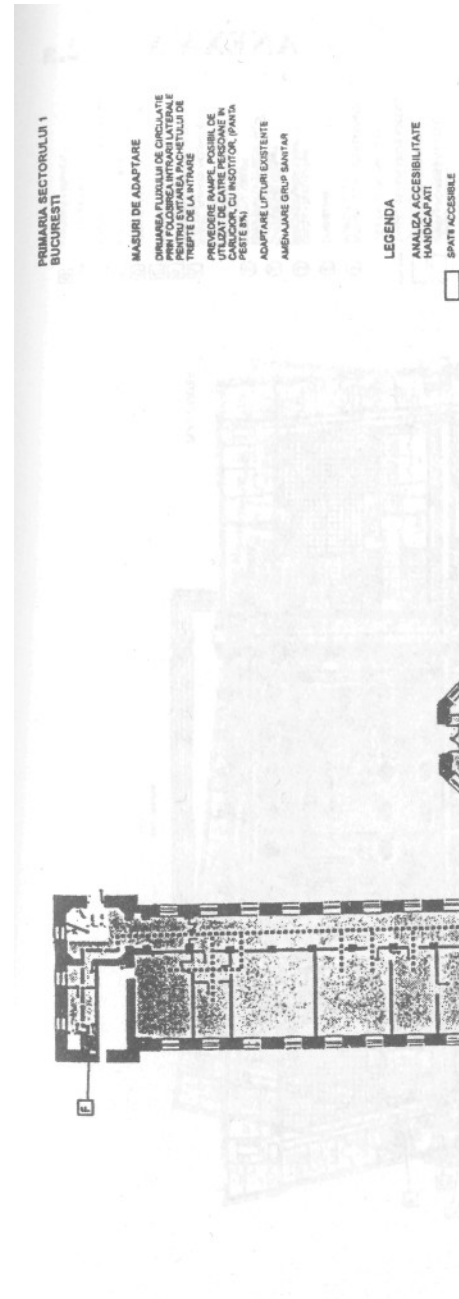
ANEXA XVI.3

Grilă de verificare a accesibilității

Servicii accesibile

Categoriile de probleme curente	Soluții posibile
Grupurile sanitare	
- există un grup sanitar accesibil?	- prevederea a cel puțin unui grup sanitar unisex accesibil la 50 de persoane
- există în grupul sanitar spațiu de manevră necesar?	- redimensionarea grupului sanitar existent (a dușului, a băii) conform normativului
- obiectele sanitare permit accesarea din poziția șezând?	- re poziționarea obiectelor, a instalațiilor și a dispozitivelor auxiliare accesibile (etajere, suport hârtie etc.)
	- amplasarea de mânere și suporturi de susținere speciale, mânere rabatabile (anexa X)
- stratul de uzură poate cauza accidente?	- se vor prevedea pardoseli antiderapante
- există un sistem de alarmare și semnalizare?	- prevederea semnalizării . semnalizarea grupurilor sanitare
Instalații electrice	
- sunt montate comutatoarele și întrerupătoarele la înălțimea prevăzută	- respectarea cerințelor de facilitare a accesului

- poziția butoanelor de manevră e accesibilă și nevăzătorilor?
- există o iluminare adecvată?
- există un sistem de semnalizare corespunzător?

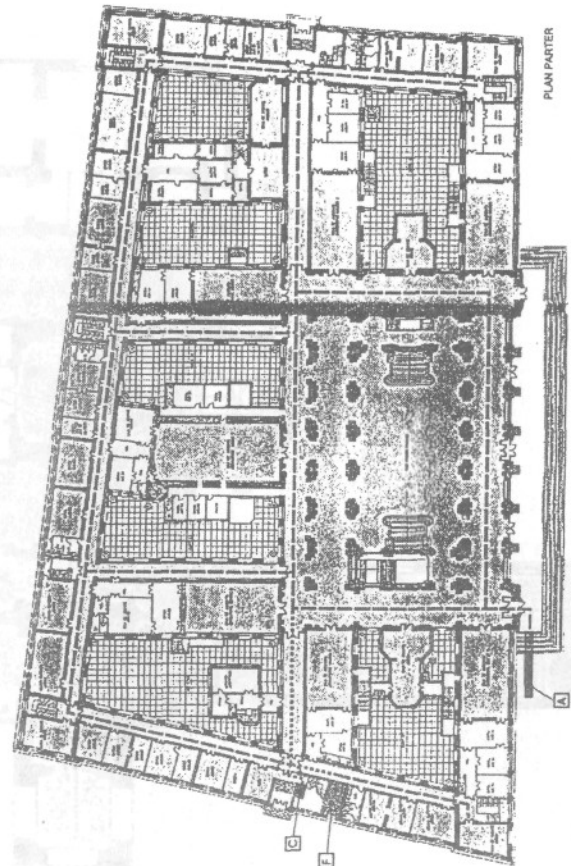

PALATUL DE JUSTITIE
BUCURESTI

- MASURI DE ADAPTARE
- DELIMITARE SPATII ACCESIBILE
- PUBLICILOR
- PRELUNGIRE PACIETELUI DE
- TREPTI DE LA INTRARE PRIN
- RAMPA LATERALA
- AMPLASARE PLATFORMA
- SCARILE LATERALE
- AMENAJARE GRUP SANITAR

LEGENDA

- ANALIZA ACCESIBILITATE
- HANDICAPATI
- SPATII ACCESIBILE
- SPATII INRA ACCESIBILITATE
- TRASEU DE DEPLASARE ACCESIBIL
- OBSTACOLE / BARIERE
- INTRARI NECORESPUNZATOARE
- NORMATIVULUI
- DESEVELARI
- CIRCULATI CULATIM
- NECORESPUNZATOARE
- LIFT SUBMENSURAT
- LIPSA SPAZIILOR SANITARE
- IN DREPTUL USOR
- PROPUNERI
- RAMPE PLANUR INCLINATE
- SERVOSCARA
- PLATFORME ROCADARE
- MODIFICARE LIFTURI EXISTENTE
- MONTARE LIFTURI NOI
- INTERVENTII LA GRUPURI SANITARE
- TRASEE SEMNALIZATE
- MODIFICARI PAVAZETI

PLAN PARTER

ANEXA XVII.2.a

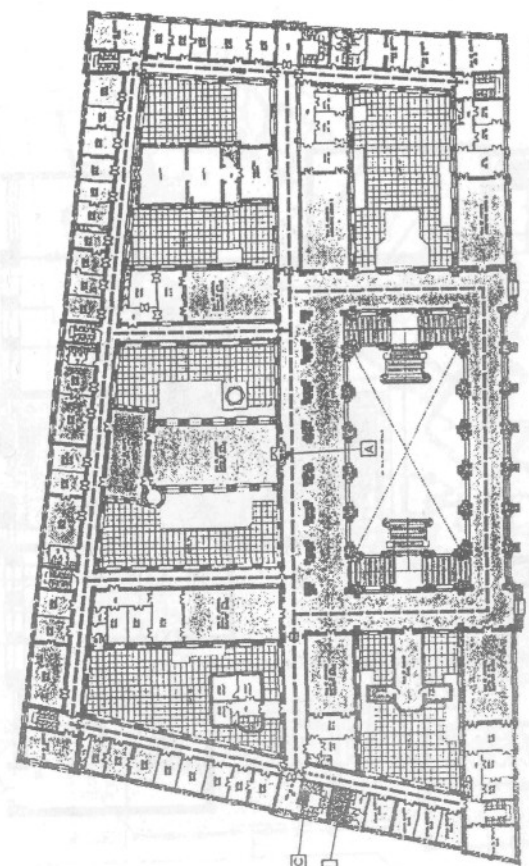
ANEXA XVII.2.b

PALATUL DE JUSTITIE
BUCURESTI

- MASURI DE ADAPTARE
- DELIMITARE SPATII ACCESIBILE
- PUBLICILOR
- PRELUNGIRE PACIETELUI DE
- TREPTI DE LA INTRARE PRIN
- RAMPA LATERALA
- AMPLASARE PLATFORMA
- ROCADARE LANGA
- SCARILE LATERALE
- AMENAJARE GRUP SANITAR

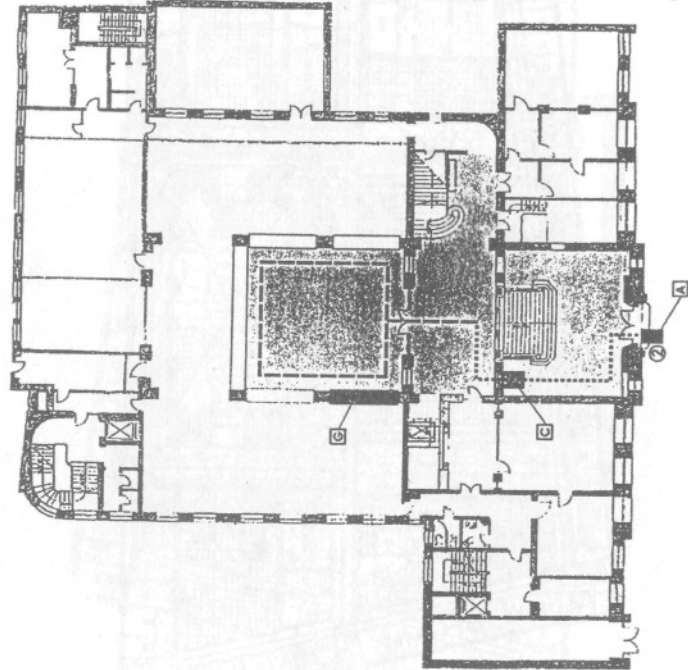
LEGENDA

- ANALIZA ACCESIBILITATE
- HANDICAPATI
- SPATII ACCESIBILE
- SPATII INRA ACCESIBILITATE
- TRASEU DE DEPLASARE ACCESIBIL
- OBSTACOLE / BARIERE
- INTRARI NECORESPUNZATOARE
- NORMATIVULUI
- DESEVELARI
- CIRCULATI CULATIM
- NECORESPUNZATOARE
- LIFT SUBMENSURAT
- LIPSA SPAZIILOR SANITARE
- IN DREPTUL USOR
- PROPUNERI
- RAMPE PLANUR INCLINATE
- SERVOSCARA
- PLATFORME ROCADARE
- MODIFICARE LIFTURI EXISTENTE
- MONTARE LIFTURI NOI
- INTERVENTII LA GRUPURI SANITARE
- TRASEE SEMNALIZATE
- MODIFICARI PAVAZETI

PLAN ETAJ

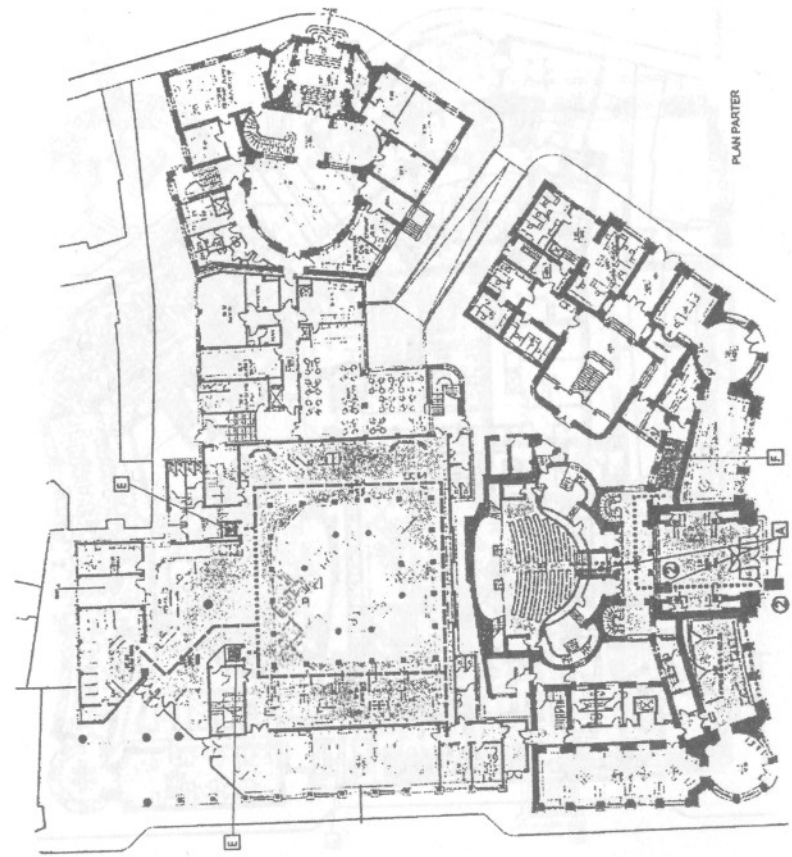
BANCA BLD. BUCURESTI
(MARMOROSCH - BLANK)

- LEGENDA**
- ANALIZA ACSESIBILITATE
HANDICAPATI
- SPATI ACSESIBILE
- SPATI PANA ACSESIBILITATE
- TRASEU DE DEPLASARE ACSESIBILA
- OBSTACOLE / BARIERE
- INTINARI NECORESPUNZATOARE
ADMNISTRATIVI
- DENVELARI
- CIRCULATI CULATIVI
NECORESPUNZATOARE
- LIFT SUBDIMENSIONAT
- LIPSA SPATIUI DE MANEVRA
IN DREPTUL USUROR
- PROPUNERI
- RAMPE PLANURI INCLINATE
- SERVOSCARA
- PLATFORME INDICATOARE
- MODIFICARE LIFTURI EXISTENTE
- MONTARE LIFTURI NOI
- INTERVENTII LA GRUPURI SANITARE
- TRASEE SEMNALIZATE
- MODIFICARI PARAMETRI

ANEXA XVII.4.a

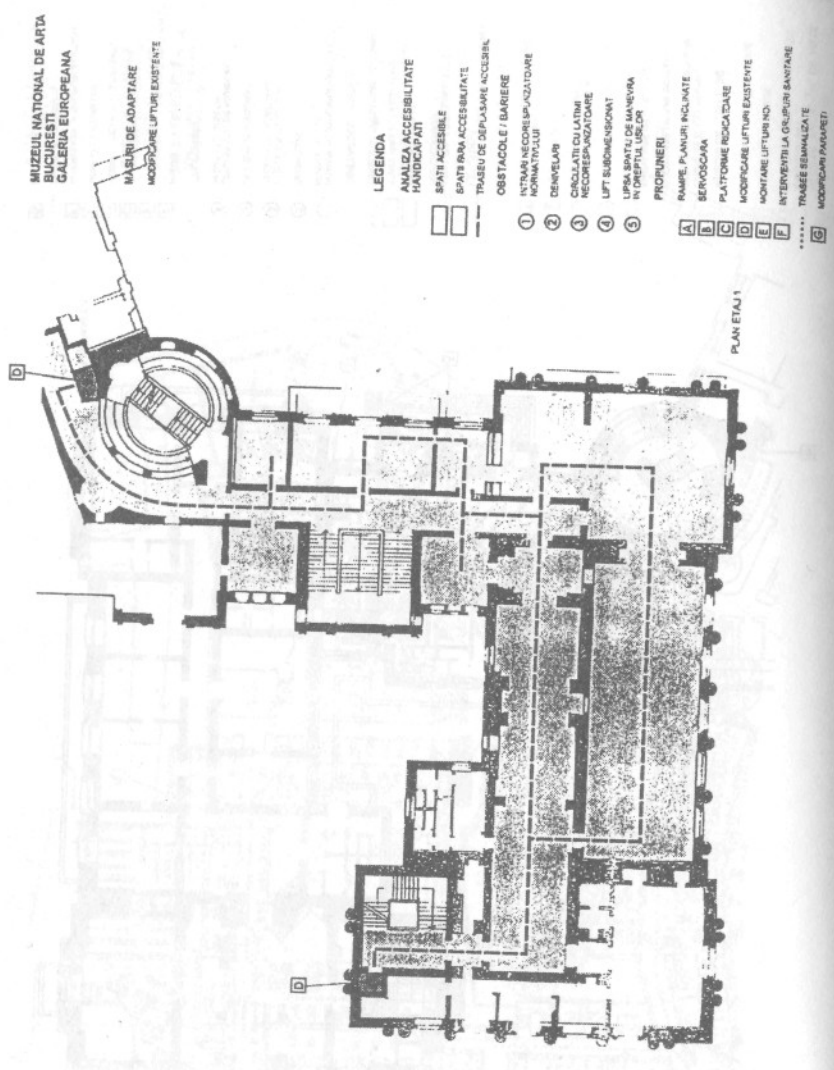
BIBLIOTECA CENTRALA
UNIVERSITATII
BUCURESTI

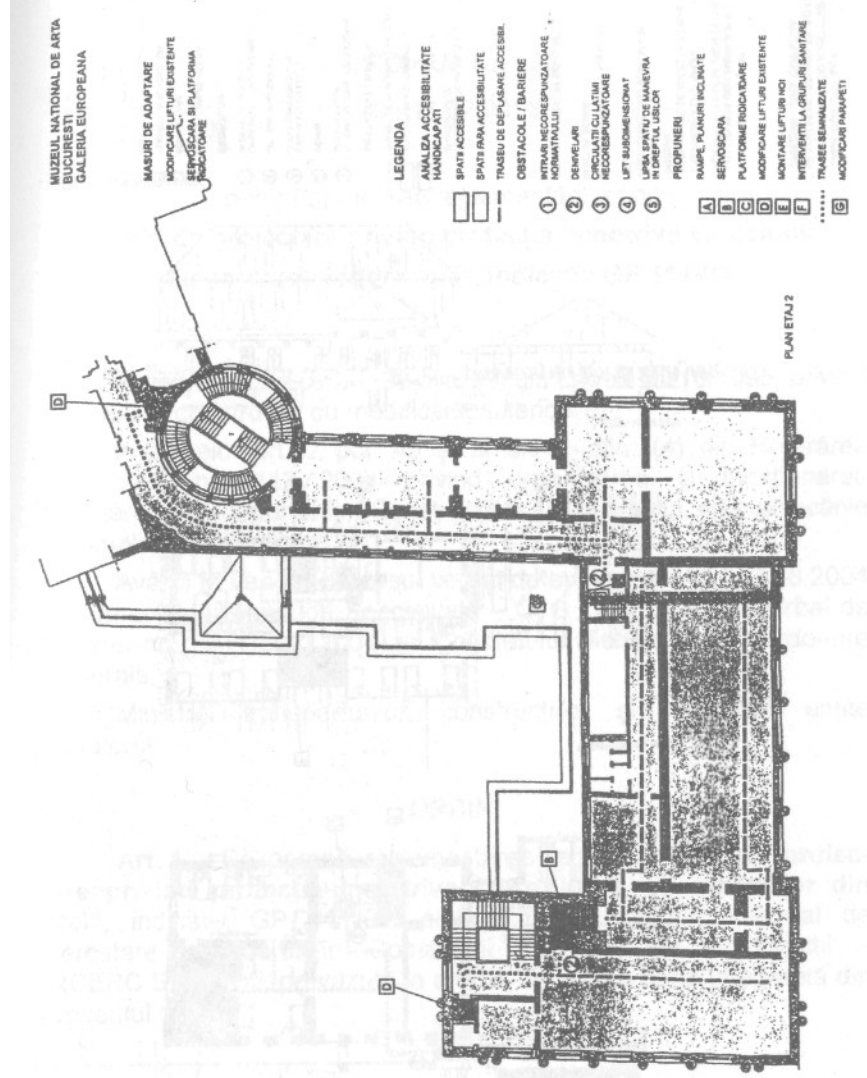
- LEGENDA**
- ANALIZA ACSESIBILITATE
HANDICAPATI
- SPATI ACSESIBILE
- SPATI PANA ACSESIBILITATE
- TRASEU DE DEPLASARE ACSESIBILA
- OBSTACOLE / BARIERE
- INTINARI NECORESPUNZATOARE
ADMNISTRATIVI
- DENVELARI
- CIRCULATI CULATIVI
NECORESPUNZATOARE
- LIFT SUBDIMENSIONAT
- LIPSA SPATIUI DE MANEVRA
IN DREPTUL USUROR
- PROPUNERI
- RAMPE PLANURI INCLINATE
- SERVOSCARA
- PLATFORME INDICATOARE
- MODIFICARE LIFTURI EXISTENTE
- MONTARE LIFTURI NOI
- INTERVENTII LA GRUPURI SANITARE
- TRASEE SEMNALIZATE
- MODIFICARI PARAMETRI

ANEXA XVII.5.b

ANEXA XVII.5.c

ANEXA XVII.6

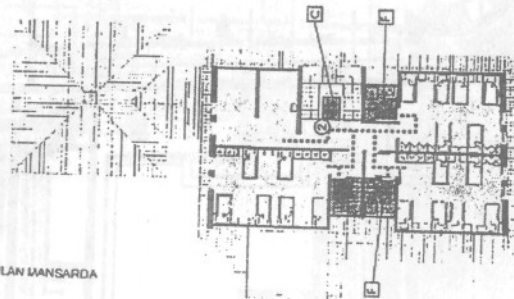
CASA COMUNITARA
PENTRU COPII CU HANDICAP
IN CONACUL SZEKELY-POTS
CHILUENI - JUD. COVASNA

MASURI DE ADAPTARE
CONSTRUIREA UNUI AMENAJARI NOI
PENTRU PRELUAREA UNOR SERVICII
PREVEDERE UNUI RAMPE
TRONSONATE DE ACCES LA NIVELUL
INTRARI
PREVEDERE UNUI SCORZI NOI IN
TREI RAMPE
PREVEDERE UNUI LIFT AMENAJAT
IN HOLUL SCARI
AMENAJARI GRUPURI SANITARE

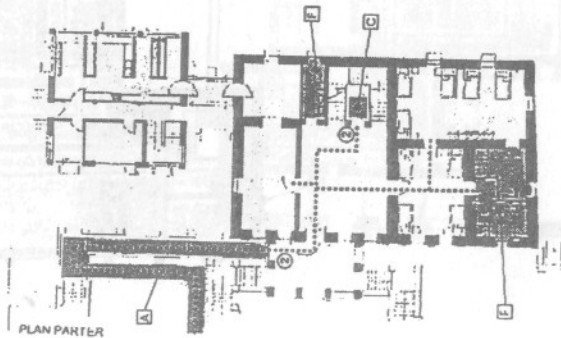
- LEGENDA**
- ANALIZA ACESIBILITATE
  - HANDICAMPATI
  - SPATI ACCESIBILE
  - SPATI NOI ACCESIBILITATE
  - TRASEU DE DEPLASARE ACCESIBIL
  - OBSTACOL / BARIERE
  - INTRARI NECORESPUNZATOARE
  - ROMANITATULI
  - DEZVALSAR
  - CIRCULATI CULATIM
  - REDESPUNZATOARE
  - LIFT SUBDIMENSIONAT
  - URSA SPATIU DE MANEVRA
IN GRUPUL USBOR
  - PROPUNERI
  - RAMPLE PLANURI INCLINATE
  - SEROSCARA
  - PLUTOTIUNE NOCIVITARE
  - MODIFICARE LIFTUR EXISTENTE
  - MONTARE LIFTUR NOI
  - INTERVENTII LA GRUPURI SANITARE
  - TRASEE SEMNALIZATE
  - MODIFICARI PLANSETI

FATAIUA VEST

PLAN MANSARDA

PLAN PARTER